

Teknisk budget 2026-2029

25/6012 Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

I denne sag fremlægges det tekniske budget for 2026-2029 til godkendelse.

Budgettet er en fremskrivning af 2025-budgettet og er opdateret med de nyeste pris- og lønskøn, politiske beslutninger med betydning for perioden 2026-2029, tekniske korrektioner, ændringer baseret på befolkningsprognosen, lov- og cirkulæreprogrammet, den nye beskæftigelsesreform samt økonomiaftalen mellem kommunerne og staten for 2026.

Indtægterne for 2026 er fastlagt via statsgarantien fra juli 2025. For årene 2027-2029 er indtægterne beregnet med Kommunernes Landsforenings (KL) tilskudsmodel.

Det tekniske budget udgør grundlaget for de politiske forhandlinger og er behandlet af direktionen. Budgettet præsenteres desuden for kommunalbestyrelsen på et orienteringsmøde den 19. august, hvor Hovedudvalget også er inviteret til at deltage.

Fagudvalgene har som optakt til budgetforhandlingerne om budget 2026-2029 haft budgetdrøftelser og drøftet nøgletal i foråret. I juni har fagudvalgene behandlet tekniske korrektioner og mængdeændringer ligesom fagudvalgene også har prioriteret de udarbejdede anlægsforslag på eget område.

Siden fagudvalgsmøderne er der kommet ændringer til nogle af de tekniske korrektioner, og der er også kommet nogle nye. I vedlagte bilag, er der lavet stjernemarkering på nye og/eller ændrede korrektioner. Det er b.la. tekniske korrektioner vedrørende beskæftigelsesreformen, hvor forvaltningen først modtog det endelige materiale i starten af juli. Det er også ændringer som følge af ny lovgivning, hvor materialet også først er modtaget i starten af juli.

I foråret 2025 lavede KL og regeringen en økonomiaftale for 2026, hvor det blev aftalt at tilføre kommunerne ekstra penge. Norddjurs Kommunes andel af stigningen udgør i runde tal ca. 40 mio. kr. Derfor var forventningen, at det ville afspejle sig i en tilsvarende stigning i indtægterne, som ministeriet meldte dem ud i slutningen af juni 2025. Men det er ikke tilfældet. Tværtimod er indtægterne ca. 17 mio. kr. lavere i forhold til skønnet fra sidste års budget. Den samme tendens ses i indtægterne i de efterfølgende budgetår som er beregnet med KL's tilskudsmodel.

Årsagen til det lavere skøn for indtægterne i 2026-2029 skyldes primært at bloktilskuddet er væsentlig lavere i både 2026 og efterfølgende år. De væsentligste årsager er:

- at en række kommuner har en større stigning i indkomstskatter og selskabsskatter end Norddjurs Kommune, selvom vores skatteindtægter også stiger. Når andre kommuner har større indtægter fra selskabs- og indkomstskatter, bliver det samlede bloktilskud nedsat. Det giver en skævfordeling, som Norddjurs Kommune taber på.
- vi er færre borgere i Norddjurs end det var forventet sidste år, mens der samtidig er kommet flere til på landsplan. Færre borgere giver også lavere indtægter.
- En nedjustering af pris- og lønskøn, som også påvirker udgiftssiden

Norddjurs Kommune er ikke alene om at opleve denne udvikling. Forvaltningen har været i kontakt med andre kommuner, hvor der også opleves store ændringer.

De lavere indtægter for Norddjurs betyder, at der er en stigende strukturel ubalance i årene. Årets indtægter kan ikke dække årets udgifter, og ubalancerne er stigende over årene. Forventningen er, at budgettet for 2026 kommer i balance. Der er i øjeblikket en ubalance på 8,6 mio. kr. i 2026, men det er før kommunen har fået svar fra ministeriet på ansøgning til puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Et eventuelt tilskud i 2026 vil forbedre bundlinjen tilsvarende.

Hovedtallene i det tekniske budget fremgår af nedenstående budgetbalance.

Budgetbalance mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Indtægter*	-3.297,4	-3.344,9	-3.416,9	-3.513,5
Driftsområdet inkl. renter	3.198,4	3.315,4	3.440,8	3.568,5
Resultat af ordinær drift	-99,0	-29,5	23,9	55,0
Anlægsindtægter	-17,9	-34,6	-26,4	-26,4

Anlægsudgifter	112,6	117,1	61,0	61,0
Afdrag	31,6	27,6	27,8	28,0
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	8,6	57,7	98,5	117,5
Øvrige finansforskydninger (udlån)	-4,5	-19,4	0	0
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	22,9	61,2	86,3	117,5
Kassebeholdning gennemsnit	439,7	395,4	317,0	214,1

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

* I 2026 indgår der en ekstra indtægt på 19,2 mio. kr. på baggrund af, at kommunerne i 2026 modtager et ekstra finansieringstilskud.

Det er vigtigt at understrege, at stigningen i ubalancerne ud i årene primært skyldes, at indtægterne ligger lavere. Det er indtægtssiden, der ændrer sig markant i forhold til forventningen sidste år.

Udgiftssiden er blevet forhøjet som følge af nedsættelsen af omprioriteringsbidraget fra 0,8% til 0,5%, som blev vedtaget i foråret 2025. Det betyder en forhøjelse på 6 mio. kr. i 2026 stigende til 24 mio. kr. i 2029. Derudover er der indarbejdet tekniske korrektioner, mængder, ændringer som følge af ny lovgivning, samt ændringer som følge af ny beskæftigelsesreform, men udviklingen svarer til forventningen sidste år.

Helt generelt stiger Norddjurs Kommunes indtægter ikke i samme takt som udgifterne. Det er ikke nyt - det billede har været kendt i flere år bl.a. fordi Norddjurs har nogle særlige tilskud pga. fald i befolkningen og tilskud til skattenedsættelse, som nedtrappes over årene. I det seneste vedtagne budget blev der derfor vedtaget første runde af en række råderumstiltag, som skal være med til at skabe økonomisk råderum, ligesom der i flere år har været indarbejdet omprioriteringsbidrag. Med råderumsforslag og omprioriteringsbidrag blev der ved budgetlægningen sidste år skabt balance mellem indtægter og udgifter i 2025-2027, mens der fortsat var en ubalance fra 2028 og frem. Med de faldende indtægter i dette års budget, er udfordringerne kommet tættere på.

Norddjurs Kommune har en robust kassebeholdning, som kan afbøde, at der skal laves hårde opbremsninger på den korte bane. Men det er nødvendigt at iværksætte initiativer til at skabe balance på den længere bane.

Norddjurs Kommune modtager i 2026 19,2 mio. kr. i et særligt finansieringstilskud. Dette tilskud blev for første gang givet til kommunerne i 2025. Tilskuddet er givet for at afbøde udfordringer med den nuværende Tilskuds- og udligningsmodel. Regeringen har igangsat et arbejde med en ny Tilskuds- og udligningsmodel, som efter planen skal være klar til 2029. Finansieringstilskuddet er ikke forhandlet mellem regeringen og KL for overslagsårene 2027-2029, og indgår for nuværende ikke i indtægterne i budgetbalancen overfor. Det lægges frem til politisk beslutning om tilskuddet ønskes indregnet i indtægtssiden.

Budgetbalancen for det tekniske budget for 2026 og overslagsårene 2027-2029 er derfor vedlagt som bilag i to versioner. En version uden finansieringstilskud i 2027-2029 svarende til tabel 1., og en version med finansieringstilskud.

Der er udarbejdet et notat, der med udgangspunkt i den økonomiske politik, beskriver de økonomiske rammer og særlige opmærksomhedspunkter i forhold til det tekniske budget. Alle anbefalingerne i notatet tager udgangspunkt i Norddjurs Kommunes økonomiske målsætninger.

Der er indsendt ansøgning til §16 tilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. I 2025 modtog Norddjurs Kommune 20 mio. kr. fra puljen. Der er også søgt om tilskud fra puljen i år, og der forventes svar på ansøgningen medio august. Et tilskud fra denne pulje vil forbedre budgettet i 2026.

Serviceramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende servicerramme på 2.240,6 mio. kr. i 2026. Serviceudgifterne i det tekniske budget ligger 29,5 mio. kr. under denne vejledende ramme. Den vejledende servicerramme er forhøjet som følge af økonomiaftalen for 2026.

Anlægsramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende anlægsramme på 109 mio. kr. i 2026 til anlægsudgifter. Anlægsudgifterne udgør 113 mio. kr. i det tekniske budget for 2026. I den økonomiske politik er der vedtaget en målsætning om anlægsudgifter for 100 mio. kr. årligt. Denne målsætning er ikke overholdt i 2028 og 2029, hvor der i øjeblikket kun er afsat 61 mio. kr. årligt.

Puljer

I det tekniske budget er der i lighed med tidligere år indarbejdet en række puljer. Puljen til værn om servicerammen udgør 10 mio. kr., puljen til administrative ændringer udgør 5 mio. kr., og puljen til brug af overførsler udgør 5 mio. kr. Puljernes størrelse er videreført med det, der blev vedtaget i budget 2025-2028. Det er i forbindelse med revideringen af den økonomiske politik aftalt, at puljen til overførsler på 5 mio. kr. er en fast bufferpulje for at imødegå, at anvendelsen af overførsler er givet fri fra budgetåret 2025 og fremadrettet.

Forudsætninger

Budgetterne for renteudgifter, renteindtægter, afdrag og forskydninger i udlån er beregnet på ny til det tekniske budget. Der har i de seneste fire budgetår været afdraget ekstraordinært på de ordinære lån med deraf følgende lavere afdrag.

Beskæftigelsesreformen er indregnet i budgettet (med undtagelse af den del fra 2027 og frem, der endnu ikke er forhandlet politisk på plads). Sundhedsreformen er endnu ikke indregnet, da alle data ikke foreligger. Den får økonomisk virkning fra 1. januar 2027 og vil først blive indregnet næste år på både indtægts- og udgiftssiden.

Som et led i den nye boligskattelov, skal Staten overtage administration af indefrysningsslån af grundskyld. Dette betyder også at Staten skal overtage de nuværende lån fra kommunerne. Der er lagt en forventning ind om, at vi får 19,4 mio. kr. retur i 2027 i forbindelse med, at Staten overtager lånene. Beløbet kan ændre sig som følge af efterreguleringer frem til indfrielsestidspunktet.

Beregningen af indtægterne i overslagsårene er udarbejdet ved hjælp af KL's tilskudsmodel, som baserer sig på de forventninger, der pt. er til konjunkturer og vedtaget lovgivning. Men der tages samtidig forbehold for, at der kan komme ændringer i overslagsårene og fremtidige økonomiaftaler. Jo længere tidsperspektiv der er i prognoserne, desto højere usikkerhed er der i både opadgående og nedadgående retning. Modellen tager ikke højde for det demografiske træk. Igen i år er der en stor usikkerhed forbundet med overslagsårene, særligt 2029, hvor der forventes at komme en ny udligningsreform.

Ansøgning om pulje til skattemedsættelse

Der mulighed for at søge puljen til skattenedsættelse i 2026. Puljen er på 200 mio. kr. Tilskuddene fra denne pulje følger en trappemodell med højest 75 pct. tilskud af tabet i 2026, herefter 50 pct. i 2027 og 2028 og endeligt 25 pct. i 2029. Fristen for ansøgning er 25. august 2025.

Ifølge budgetproceduren for budget 2026-2029 skal der i denne sag tages stilling til fastsættelse af skatteprocenten i relation til eventuel ansøgning til ministeriet og dermed hvorvidt der ønskes indsendt ansøgning til puljen.

Til orientering modtager Kommunen tilskud for at have sat skatten ned fra 26,3 til 26,1 % i 2022 og til 26,0 % i 2023. I 2027 modtager kommunen ikke længere tilskud for skattenedsættelsen i 2022. Tilskuddet udgør 9,4 mio. kr. i 2026. I 2028 modtager kommunen ikke længere tilskud for nedsættelsen i 2023. Tilskuddet udgør 4,6 mio. kr. i 2027. Dette er med til at nedtrappe kommunens indtægter i overslagsårene.

Borgermøde og høringsperiode

Umiddelbart efter Økonomiudvalgets behandling af teknisk budget, og inden budgetforhandlingerne går i gang, bliver der afholdt borgermøde om budgettet den 23. august kl. 10-12.30 på Søren Kanneskolen afdeling Toubro, Lyngbyvej 40, 8570 Trustrup. Der samarbejdes med sjov lørdag, som laver aktiviteter for børnene og der vil være sandwich til alle tilmeldte ved afslutning af mødet.

[Borgermøde om budgettet \(norddjurs.dk\)](https://www.norddjurs.dk/borgermøde-om-budgettet)

Høringsperioden starter den 9. september 2025 og løber frem til 16. september kl. 12. Det bliver muligt at indsende høringssvar via hjemmesiden.

Via kommunens hjemmeside er det endvidere også muligt at indsende forslag til budgettet [Forslag til budgettet \(norddjurs.dk\)](https://www.norddjurs.dk/forslag-til-budgettet)

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering og råderumsarbejde. Norddjurs Kommune har behov for at tilpasse serviceudgifterne til faldende

indtægter. Det skal ske på en måde, så kommunens ressourcer anvendes optimalt, så borgerne får den bedst mulige service indenfor kommunens økonomiske rammer.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af Lov om kommunernes styrelse.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at:

1. Økonomiudvalget gennemgår og godkender de tekniske korrektioner, mængdeændringer og ændringer på baggrund af lov- og cirkulæreprogrammet.
2. Det drøftes om det ekstra finansieringstilskud på 19,2 mio. kr. årligt skal indgå i prognosen for overslagsårene 2027-2029.
3. Det drøftes, om skatteprocenten for kommuneskatten fastholdes på 26 pct. eller om der skal ansøges om tilskud til skattenedsættelse ved ministeriets pulje.
4. Det tekniske budget og budgetbalancen drøftes og godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 18-08-2025

Ad 1: Godkendt.

Ad 2: Det ekstra finansieringstilskud på 19,2 mio. kr. årligt indarbejdes i overslagsårene 2027-2029.

Ad 3: Skatteprocenten fastholdes på 26 pct.

Ad 4: Drøftet og godkendt.

Bilag:

1 -	Åben	Budgetbalance 2026-2029 - Teknisk budget	(69089/25)	(H)
3805919				
2 -	Åben	Budgetbalance 2026-2029 inkl. finansieringstilskud i alle	(69878/25)	(H)
3806973		år		
3 -	Åben	Opmærksomhedspunkter budget 2026	(69970/25)	(H)
3807102				

4 -	Åben	Generelle bemærkninger 2026 - 2029	(58258/25)	(H)
3789543				
5 -	Åben	Kommunalbestyrelsesbeslutninger budget 2026-2029	(67560/25)	(H)
3803944				
6 -	Åben	Tekniske korrektioner 2026-2029 samlet	(69062/25)	(H)
3805892				
7 -	Åben	Mængdeændringer 2026-2029	(67567/25)	(H)
3803951				
8 -	Åben	Lov- og Cirkulæreændringer 2026-2029 samlet	(68746/25)	(H)
3805520				